

MEDYCyna WETERYNARYJNA

D A W N I E J :

PRZEGLĄD WETERYNARYJNY 1886 I WIADOMOŚCI WETERYNARYJNE 1919

MICHAŁ FRANKOWSKI

Warszawa

Zagadnienia weterynaryjne Państwowych Gospodarstw Rolnych w roku 1952

Uchwała Prezydium Rządu w sprawie dwuletniego planu produkcji mięsa przyspiesza wzrost produkcji zwierzęcej w Państwowych Gospodarstwach Rolnych, które na odcinku trzody chlewnej osiągną w roku bieżącym towarowość planowaną w myśl wytycznych Planu 6-letniego, na rok 1954.

Pomimo budowy znacznej ilości pomieszczeń dla zwierząt z konieczności przyjdzie do dalszego zagęszczenia we wszystkich oborach i chlewniach, gdyż podobna sytuacja jest również i na odcinku bydła rogatego. Większe zmasowanie zwierząt ułatwia szerzenie się wszelkiego rodzaju chorób zaraźliwych czemu można zapobiec, jedynie przez stosowanie szeroko pojętych zasad higieny i profilaktyki. Trzeba o te sprawy musi być rzeczą wspólną i dobrze zrozumianą, zootechników, brygadierów i robotników brygad hodowlanych P.G.R., pracowników służby wet. P.G.R. oraz państwowej służby weterynaryjnej, jako wszystkich czynników odpowiedzialnych za produkcję zwierzęcą P.G.R.

Do wzmocnienia odporności zwierząt na choroby, zmniejszenia upadków i uzyskania lepszych wyników produkcyjnych, należy dążyć przez racjonalne, pełnowartościowe żywienie, staranną pielęgnację i pełne wykorzystanie wybiegów, okólników i pastwisk.

Zespół tych warunków tworzy środowisko, z którym zwierzęta są nierozdzielnie związane. Praca nasza w oparciu o zasady Biologii Mieczysława Mikulskiego winna zmierzać do stałej poprawy tego środowiska przez co osiągniemy lepszy rozwój zwierząt i powiększenie ich produkcyjności.

Praca nasza na tym odcinku powinna być świadoma i konsekwentna.

Udział służby wet. P.G.R. w tych zagadnieniach wzrósł ostatnio poważnie, przez połączenie w jednej osobie — pracownika zooweterynaryjnego — funkcji dotychczasowego młodszego zootechnika i dotychczasowego sanitariusza wet. P. G. R., przez co sanitariusze wet. zostali ściślej włączeni do spraw żywienia i pielęgnacji zwierząt. Młodszy zootechnicy będą udzielać obecnie również pierwszej pomocy zwierzętom w wypadkach nagłych zachorowań. Oczywiście zarówno sanitariusze wet. jak i mł. zootechnicy, zostaną w tych mniej sobie znanych działach pracy odpowiednio przeszkoleni.

Oprócz starannej pielęgnacji i przestrzegania za-

sad higieny będą w P.G.R. stosowane w coraz szerszym zakresie masowe badania diagnostyczne i szczepienia ochronne zwierząt.

Plan najważniejszych prac weterynaryjnych w P.G.R. na rok bieżący w uszeregowaniu według poszczególnych gatunków zwierząt przedstawia się następująco:

W stadninach koni i źrebięciarniach będzie kontynuowana akcja zwalczania robaczyc i szczepień ochronnych przeciwko tężcowi. Specjalny nacisk zostanie położony na zwalczanie niedokrwiłości zakaźnej na terenach zagrożonych. Podnieść się musi również procent zażrebień klaczy elitarnych i roboczych, a co z tym się wiąże należy wzmocnić walkę z niepłodnością.

Pogłowie bydła rogatego dorosłego i młodzień w wychowalniach będzie objęta akcją zwalczania gruźlicy i brucelozy, prowadzoną zgodnie z obowiązkowymi instrukcjami. Specjalny nacisk należy położyć na zabezpieczenie przed zarażeniem gruźlicą nowoutworzonych obór i wychowalni wolnych od gruźlicy (dezynfekcja obór, badania obsługi, sprawa bydła pracowników). Akcja ta oprócz wychowu zdrowego pogłowia bydła ma nam dać w krótkim okresie czasu sieć obór wydajowych w pobliżu miast, które zaopatrzą przede wszystkim żłóbki, dziecińce i szpitale w zdrowe, pełnowartościowe mleko. Rok bieżący powinien dać na tym odcinku pierwsze zdecydowane wyniki o szerszym zakresie. Akcja ta wymaga odpowiedniego zrozumienia przez całą służbę weterynaryjną. Walka z pryszczycą nie powinna wpłynąć hamująco na planową realizację tego zagadnienia. Obory wydojowe wolne od gruźlicy i brucelozy winny podlegać specjalnej kontroli odnośnie chorób wymion.

W walce z pryszczycą cały nacisk należy położyć na przestrzeganie zarządzeń administracyjnych oraz łagodzenie jej skutków gospodarczych.

Właściwa pielęgnacja i leczenie zwierząt chorych zmniejszy straty w produkcji mleka i mięsa. Uruchomienie produkcji surowicy ozdrowieńców i wprowadzenie jej do lecznictwa pozwoli zmniejszyć upadki młodzieży oraz złagodzić przebieg choroby u wysoko wartościowych sztuk hodowlanych.

Trzoda chlewna w PGR będzie w roku bieżącym tak jak i w latach ubiegłych zabezpieczana przed pomorem i różycą drogą masowych szczepień ochronnych. Dążyć się będzie, aby szczepienia przeciwko

pomorowi przy pomocy szczepionki C. V. objęły jak największy procent pogłowia. Przewiduje się jednorazowe szczepienie pogłowia świń z okresowym doszczepianiem przychówka. Wprowadzenie w roku ubiegłym szczepień przeciwko różycy świń metodą simultan z powtórnym szczepieniem samą kulturą dało w rezultacie bardzo wydatne zmniejszenie strat na skutek różycy. Podobne rezultaty dała stosowana na terenie niektórych województw szczepionka niezjadliwa Stauba.

Kwestię pomoru i różycy świń w PGR można obecnie uznać za rozwiązaną, jako najgłówniejsze zagrożenie pozostaje teraz sprawa chorób prosiąt.

Jeśli chodzi o pogłowia owiec—to w roku bieżącym musimy zlikwidować pozostałe dotychczas ogniska świerzbu oraz kontynuować planowe zwalczanie robaczy z żołądkowo-jelitowej i płucnej oraz motylicy wątrobowej. Kulawkę owiec należy zwalczać przede wszystkim drogą starannej pielęgnacji i profilaktyki. Dla bliższego zapoznania się z zagadnieniami chorób owiec lekarze wet. praktycy będą przeszkoleni na specjalnych kursach.

U drobiu wysuwa się na czoło sprawa pullorozy a jako sprawy dalsze salmonelloza i leukemia, awitaminozy, robaczyce itp. Pomór kur i cholera drobiu, które w latach ubiegłych były zagrożeniem głównym zostały drogą szczepień ochronnych opanowane i w PGR występują obecnie tylko sporadycznie. Szczepienia młodziży i kur dorosłych, będą nadal kontynuowane. Białą biegunkę zwalczą się przez wykrywanie nosicieli, drogą badań serologicznych i usuwania ich z hodowli. W zwalczaniu chorób drobiu, większej pomocy w roku bieżącym udzielią WZHW, które zostały na tym odcinku specjalnie wzmocnione przez utworzenie w każdym zakładzie etatu jednego lekarza wet., który będzie pracował nad tymi zagrożeniami.

W roku bieżącym służba wet. musi położyć większy nacisk na profilaktykę chorób przychówka i usprawnienie lecznictwa na tym odcinku. Musimy tu osiągnąć zdecydowaną poprawę, gdyż w wielu okręgach sytuacja jest bardzo niezadawalająca, mamy nadmierne upadki cieląt, źrebiąt, jagniąt a zwłaszcza prosiąt. Poprawę sytuacji osiągnąć się przede wszystkim przez poprawę środowiska.

W tym celu musimy wznąć instruktarz i popularyzację wiadomości z zakresu higieny i profilaktyki wśród pracowników zatrudnionych przy obsłudze inwentarza żywego.

W akcję tą winni być wciągnięci obok nastawionej

już na to służby lek. -wet. PGR wszyscy lekarze wet. tak z PZLZ jak i z administracji państwowej.

Akcja ta będzie poparta wydaniem szeregu broszur które przyczynią się do podniesienia kwalifikacji robotników brygad hodowlanych.

Równocześnie należy usprawnić leczenie i rozszerzyć zasięg szczepień ochronnych zarówno matek jak i przychówka. Pomocy w tych wypadkach jeśli chodzi o diagnostykę oraz wybór metod leczenia — będzie udzielał Zakład Chorób Matki i Młodziży, utworzony ostatnio przez PIW przy Katedrze prof. Parnasa w Lublinie. Wysłanie materiału do badań diagnostycznych musi być szybkie, tak aby diagnoza mogła być postawiana już w pierwszych wypadkach choroby co pozwoli zabezpieczyć pozostałe przychówek.

Wypadki sporadycznych zachorowań koni i bydła w PGR są najczęściej powodowane przez błędy żywieniowe lub urazy mechaniczne. Pomocy weterynaryjnej we wszystkich tych wypadkach o poważniejszym nasileniu udzielają PZLZ. Należy przyjąć zasadę, że zachorowania, padnięcia oraz sekcje zwierząt muszą być przez lekarzy wet. badane pod kątem ustalenia przyczyn choroby. Omówienia tych przyczyn z kierownikiem gospodarstwa, pozwoli usunąć błędy w pielęgnacji zwierząt co z kolei wpłynie na zmniejszenie ilości zachorowań i upadków.

Usprawnienie samego lecznictwa winno polegać na przestrzeganiu zasady, że leczenie zwierząt w PGR przeprowadzają wyłącznie lekarze wet. Sanitariusze wet. PZLZ mogą udzielać pomocy w PGR tylko w tych wypadkach o ile w danym PZLZ nie ma w ogóle lekarza oraz o ile dane gospodarstwo nie ma własnego sanitariusza wet.

Sprawa szybkiego dojazdu lekarzy wet. do wypadków zachorowań, odpowiednie leczenie oraz ustalanie przyczyny choroby są to trzy podstawowe momenty pracy służby wet. jeśli chodzi o te zagrożenia.

Cała służba weterynaryjna musi dołożyć starań dla pełnego wykonania zadań w PGR, gdyż od tego uzależnione jest w b. znacznym stopniu realizacja zadań produkcyjnych PGR oraz poprawa jakości dostarczanych przez nie produktów.

Jest to specjalnie ważne w chwili obecnej, gdy udział produkcji towarowej Państwowych Gospodarstw Rolnych w puli zaopatrzenia kraju z roku na rok wzrasta.

Prawne wykonanie zadań przez służbę weterynaryjną umożliwi wzrost stopy życiowej mas pracujących i wzmocni Obóz Pokoju.

FELIKS STAŃSKI

Zapalenie w świetle nowszych poglądów

Zespół Katedr Patologii i Terapii Zwierząt Domowych Wydziału Weterynaryjnego Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie

Kierownik: Prof. Dr TADEUSZ ŻULIŃSKI

Z postępowaniem metod badawczych i doskonaleniem się techniki doświadczalnej mnożą się w fizjopatologii wiadomości, które pozwalają na coraz bliższe wnikiwanie w istotę działania mechanizmu niektórych odczynów ustroju w chorobie. Ale wydaje się, że zdo-

bycze te zamiast zbliżenia do celu, oddalają nas od dokładnego ogarnięcia całokształtu złożonych procesów, toczących się w organizmie. W dziedzinie badań z zakresu fizjopatologii widzi się bowiem niemal stale, że zdobycze naukowe, rozjaśniające pewien